

နယူးဒေလီ။ ။ သူ့ရွာရှိကျောင်းမှာ ယခုထိ ပြင်ဆင်ခြင်း မပြုရသေးသဖြင့် သူ့ပညာရေးခရီး ရှေ့ဆက်နိုင်ရန် အတွက် ရွာမှခွါကာ ယမန်နှစ် မေလ ဆိုင်ကလုံးမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်စဉ်က လွတ်သွားခဲ့သည့် ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသ၏ မြို့တော် ပုသိမ်သို့ ထွက်လာခဲ့ရသည်။

ဆိုင်ကလုံးနာဂစ် တိုက်ခတ်ခဲ့သည်မှာ တနှစ်ရှိပြီဖြစ်သည့်တိုင် သူ့ကျောင်းမှာ ယခုထိ ပြင်ဆင်ခြင်း မပြုရသေးသဖြင့် အသက် ၁၇ နှစ်အရွယ် ၁၀ တန်းကျောင်းသား မောင်အောင်မြတ်ကျော်ကို ဆားလုပ်ငန်းရှင် တဦးဖြစ်သော သူ့ဖခင် က ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား ထားပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

“ကျနော်က ၉ တန်းကို ပြင်ခရိုင်ကျောင်းက အောင်တာ။ ဒါပေမဲ့ ကျနော်တို့ရွာက အထက်တန်းကျောင်းက ခုထိ ပြန်မဆောက်ရသေးလို့ အဖေက ကျနော့်ကို ပုသိမ်ပို့လိုက်တာ” ဟု အဆိုပါ ကျောင်းသားလေးက ပြောသည်။

သူ့အဖေက သူ့ကို ပုသိမ်ပို့၍ ကျောင်းတက်ခိုင်းသဖြင့် ကံကောင်းသော်လည်း သူ့သူငယ်ချင်းများမှာမူ ရွာရှိကျောင်းတွင် ပင်မနက်ညနေ ၂ သုတ်ခွဲ၍ တက်နေကြရသည်။ ပျက်စီးနေသော သူတို့ကျောင်းက ကျောင်းသားအားလုံးကို တပြိုင်ထိ စာသင်ကြားရန် နေရာမပေးနိုင်သဖြင့် ဤသို့ တက်နေကြရခြင်း ဖြစ်သည်။

ယမန်နှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့က ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ သူတို့ရွာကို နာဂစ်ဆိုင်ကလုံး မုန်တိုင်း ဝင်ရောက် တိုက်ခတ်ခဲ့ရာ သူတို့ကျောင်းနှင့် အိမ်အများအပြားကို မုန်တိုင်းက ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် မုန်တိုင်းကြောင့် ပျက်စီးသွားခဲ့ရသည့် သူ့ကျောင်းသည် အခြား အလားတူ ပျက်စီးသွားခဲ့ရသည့် ကျောင်းပေါင်း ၄၀၀၀ ကျော် အနက်မှ တခုသာဖြစ်ကြောင်း သူ့သိပ်မသိခဲ့ပါ။

သို့သော် တနှစ်ကြာသည်အထိ သူတို့ကျောင်းမှာ ပြင်ဆင်ခြင်း မရှိသေးဘဲ၊ ဆရာများ ကျောင်းသားများမှာ ဤပျက်စီးနေသော ကျောင်းတွင်ပင် ၂ သုတ်ခွဲ၍တက်ကာ ပညာဆက်လက် သင်ကြားနေကြရသည်။

“ဒေသခံ အာဏာပိုင်တွေကို အကြောင်းကြားတော့လည်း ကျောင်းကို ပြင်ပေးမဲ့လူ မရှိဘူး။ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနကို အကြောင်းကြားဘို့ဘဲ ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာမှမလုပ်ဘူး” ဟု ပြင်ခရိုင် အထက်တန်းကျောင်းမှ ဒေသခံ ဆရာတဦးက ပြောသည်။

လပွတ္တာမြို့မှ မော်တော်ဖြင့် ၇ နာရီခရီးရှိသော ပြင်ခရိုင်ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်း၊ အထက်တန်းကျောင်းဟူ၍ ကျောင်း ၃ ကျောင်းရှိပြီး၊ ကျောင်းသားကျောင်းသူ ၁၅၀၀ ခန့် ပညာသင်ကြားနေကြသည်။ ကျောင်းတွင် ဆရာ ဆရာမ ၅၂ ဦးရှိပြီး၊ အခြားကျောင်းဝန်ထမ်း ၆၂ ဦးရှိသည်။

အကူအညီပေးရေး အေဂျင်စီများ၏ အဆိုအရ နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် လူပေါင်း ၁၄၀၀၀၀ ခန့် သေဆုံး သို့မဟုတ် ပျောက်ဆုံးခဲ့ရပြီး၊ လူပေါင်း ၂.၄ သန်း မုန်တိုင်းဒဏ်ခံခဲ့ရသည်။ ရန်ကုန်တိုင်းနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းတို့တွင် ကျောင်းသား ကျောင်းသူ ၁ သန်းခန့် နေစရာကျောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (INGO) နှင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အပါအဝင် အခြားလူသားချင်း စာနာကူညီသည့် အေဂျင်စီများက ကလေးများအတွက် ကျောင်းများ ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ ယာယီကျောင်းခန်းများ ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ကြသည်ဟု ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများ ရံပုံငွေအဖွဲ့ (UNICEF) မှ ဒေသခန့် ဝန်ထမ်းတဦးက ပြောသည်။ ကျောင်းအများအပြားမှာ ပြန်လည် ပြင်ဆင်နိုင်ခြင်း မရှိသေးဘဲ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

မုန်တိုင်းကြောင့် စာသင်ကျောင်းပေါင်း ၂၀၀ ကျော် ပျက်စီးခဲ့ရသော ဒေဒါမြို့နယ်တွင် သူတို့ အေဂျင်စီက ကျောင်း ပေါင်း ၂၈ ကျောင်းကို ကူညီ ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ကြောင်းဖြင့် UNICEF ပညာရေး ကျွမ်းကျင်သူ

နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ ဒေသများရှိ ကလေးများ၏ ပညာရေး မျှော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့နေဆဲ

သတင်းရင်းမြစ် > နန်းဒေဝီ
ကြာသပတေးနေ့၊ ဧပြီလ ၃၀ ရက် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ၂၃ နာရီ ၅၅ မိနစ်

ဦးဝင်းအောင်က ပြောသည်။

“ပြင်ဘိုလိုနေတာက ကျောင်းတွေအများကြီးဘဲ။ ဒီနှစ်ထဲမှာတောင် ကျောင်းတွေ ပြန်ဆောက်တာ ပြီးမယ်လို့ ကျနော် တော့မထင်ဘူး” ဟု ဦးဝင်းအောင်ကပြောသည်။

ကျောင်းများကို ပြန်ဆောက်နိုင်လျှင်ပင် အရွယ်အစား သေးငယ်သွားသဖြင့် ကျောင်းသားများမှာ နှစ်သုတ်ခွဲ၍ တက်နေကြရသည်ဟု သူကဆိုသည်။

UNICEF အနေဖြင့် ဘိုကလေး၊ လပွတ္တာ၊ ဖျာပုံ၊ ဒေးဒရဲ၊ ကျိုက်လတ်၊ ကွမ်းခြံကုန်း နှင့် ကော့မှူးမြို့နယ်တို့တွင် ယာယီတပေါင်း ၂၀၀ ခန့်၊ မိုးရေကာဖျင်တပေါင်း ၇၀၀ ခန့်ကို ပြန်လည်ကူညီ တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

“ဒါပေမဲ့ ဒီတဲတွေက လာမဲ့ မိုးတွင်းမှာ ခံနိုင်မယ် မဟုတ်ဘူး၊ ကျနော်တို့က ယာယီအနေနဲ့ဘဲ ဆောက်ထားခဲ့တာကိုး” ဟု ဦးဝင်းအောင်က ပြောသည်။

UNICEF ကဲ့သို့ပင် အခြား INGO များဖြစ်ကြသော Oxfam ကဲ့သို့အဖွဲ့များကလည်း မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ ဒေသရှိ ကလေးများ ပညာဆက်လက် သင်ကြားနိုင်ရန် ကျောင်းသုံး စာအုပ်စာတန်းများ ပေးအပ် ကူညီခဲ့သည်။

Oxfam အဖွဲ့၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားရေးမှူး Claire Light က လပွတ္တာ၊ ငပုတော၊ မော်လမြိုင်ကျွန်း စသည့် မြို့နယ် အများအပြားရှိ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း ကျောင်းပေါင်း ၁၀၇ ကျောင်းသို့ ကျောင်းသုံး စာအုပ်စာတန်းများ သူတို့ ပေးပို့ ထောက်ပံ့နိုင်ခဲ့သည်ဟု ပြောသည်။

“ပညာရေး အထောက်အပံ့တွေကို ကျနော်တို့ ဆက်ပေးသွားဖို့ လိုတယ်။ အထိရောက်ဆုံးနည်းနဲ့ လုပ်နိုင်သလောက် ဆက်လုပ်သွားရမယ်” ဟု Light က ပြောသည်။

UNICEF အဖွဲ့အနေဖြင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွက် အခြားကဏ္ဍများတွင် ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နေမည်ဖြစ်သလို ရန်ကုန်တိုင်းနှင့် ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရှိ နေရာ ၃ နေရာကို သတ်မှတ်ပြီး ကလေးများ စာသင်ခန်းထဲ ပြန်ရောက်ရေး ကိစ္စကို အဓိက အာရုံစိုက် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု ဦးဝင်းအောင်က ပြောသည်။

“အဓိက က ဘဏ္ဍာရေး အခက်အခဲကြောင့်ရယ်၊ တခြား အန်ဂျီအိုတွေကလည်း တခြားနေရာတွေမှာ လုပ်နေကြတာ ရယ်ကြောင့် ကျနော်တို့က ကျနော်တို့အတွက် ဦးစားပေးနေရာ သတ်မှတ်ပြီး လုပ်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်” ဟု သူကပြောသည်။

ဤသို့ နိုင်ငံတကာ အန်ဂျီအိုများ၊ အန်ဂျီအိုများ၊ ကုလအေဂျင်စီများ ဝိုင်းဝန်းကြိုးပန်း လုပ်ဆောင်နေကြသော်လည်း မုန်တိုင်းကြောင့် ပျက်စီးသွားသော ကျောင်းများအားလုံးကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် စာသင်နှစ် အကုန်တွင် အပြီး တည်ဆောက်သွားရန်မှာ မဖြစ်နိုင်ကြောင်းဖြင့် မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ ဒေသများသို့ မကြာခဏ သွားရောက်လေ့ရှိသူ ဒေသခံ အကူအညီပေးရေး လုပ်သားတဦးက ပြောပါသည်။

ကျောင်းအများအပြားမှာ လုံးလုံး ပျက်စီးသွားပြီး၊ အခြား ကျောင်း အတော်များများမှာ အမိုးများ လေထဲလွင့်ပါသွားခြင်း၊ နံရံများ ပြိုလဲပျက်စီးခြင်းစသည့် တစ်တ်တပိုင်း ပျက်စီးမှုများကို ခံခဲ့ကြရသည်။

ပြင်ခရိုင်ကျေးရွာတွင် အနည်းဆုံးကလေး ၂၀၀ မုန်တိုင်းတွင်း သေဆုံးခဲ့ပြီး၊ ကလေး ၄၀ ခန့်မှာ မိဘများ ဆုံးရှုံးသွားခဲ့ရသည်။

မိဘနှစ်ပါးလုံး ဆုံးရှုံးခဲ့ရသူ ကလေး အများအပြားမှာ ရွာမှထွက်ခွါ၍ ဆွေမျိုးသားချင်းများရှိရာ သဲချောင်း၊ ကန်ဆိပ်၊ စက်ဆိပ်စသည့်ကျေးရွာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။

နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ ဒေသများရှိ ကလေးများ၏ ပညာရေး မျှော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့နေဆဲ

သတင်းရင်းမြစ် > နန်းဒေဝီ
ကြာသပတေးနေ့၊ ဧပြီလ ၃၀ ရက် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ၂၃ နာရီ ၅၅ မိနစ်

သူမိသားစုအတွင်း တယောက်မှ မသေခဲ့သော်လည်း ဆားလုပ်ငန်းမှ ပစ္စည်းများလေနှင့်အတူ လွင့်ပါဆုံးရှုံးခဲ့ရသဖြင့် သူ့ဖခင်မှာ အကြီးအကျယ် နစ်နာဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း သူကပြောသည်။

“ကျနော့်လုပ်ငန်းက အကုန် ဆုံးရှုံးသွားတာဘဲဗျာ၊ မုန်တိုင်းပြီးတော့ စားဘို့တောင် ဘာမှ မရှိတော့သလောက်ဘဲ” ဟု မောင်အောင်ကောင်းမြတ်ကျော်၏ ဖခင်ကပြောသည်။

အစိုရထံမှချေးငွေယူကာ သူ့လုပ်ငန်းကို ပြန်လည် စတင်နိုင်သဖြင့် သူ့အနေဖြင့် ကံကောင်းကြောင်း၊ သို့သော် ဤကြွေး အတွက် ၁၅% တိုးဖြင့် ပြန်လည် ပေးဆပ်ရဦးမည် ဖြစ်ကြောင်း သူကပြောသည်။

“ကျနော်ဒီအတွက် မညည်းပါဘူး၊ ကျနော့်လုပ်ငန်းကို ပြန်စတင်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်တခုထဲဘဲ ကျနော့်မှာရှိတာ” ဟု သူက ဆိုသည်။

ဖခင်ဖြစ်သူက လုပ်ငန်းပြန်စတင်သဖြင့် မောင်အောင်ကောင်းမြတ်ကျော်နှင့် သူ့နမဖြစ်သူတို့မှာ ပုသိမ်တွင် ပညာကောင်းကောင်း သင်နိုင်သဖြင့် ကံကောင်းကြသော်လည်း၊ ကလေးအတော်များများ၊ အထူးသဖြင့် မိဘနစ်ပါးလုံး ဆုံးရှုံးခဲ့ရသူများမှာ သူတို့လို ကံမကောင်းရှာကြပါ။

“ကျနော့်တို့ကတော့ ကလေးတွေ ကျောင်းပြန်တက်နိုင်အောင် အတတ်နိုင်ဆုံးလုပ်မှာဘဲ။ အနိမ့်ဆုံး မူလတန်းပညာ ရေးလောက်ရဘို့ဆိုတာ သူတို့အတွက် အရေးကြီးတယ်” ဟု UNICEF မှ ဦးဝင်းအောင်က ပြောသည်။

ကလေးများ ကျောင်းမြဲရေးဆိုသည့် ကိစ္စမှာ သူတို့နှင့် အခြား အန်ဂျီအို အများအပြားအတွက် စိန်ခေါ်မှုကြီးတရပ် ဖြစ်နေကြောင်း၊ အကြောင်းမှာ သူတို့ပညာရေး၏ အသက်သွေးကြောမှာ မိဘများ၏ စီးပွားရေး အခြေအနေပေါ်တွင် များစွာ မူတည်နေ၍ ဖြစ်ကြောင်းလည်း သူကပြောသည်။

“စီးပွားရေးအရ ခိုင်ခိုင်မာမာ မရှိဘူးဆိုရင် ကလေးတွေ ကျောင်းမှာ မြဲဘို့ဆိုတာလဲ အတော်ခက်တယ်” ဟု သူက ဆက်လက် ပြောဆိုသည်။